

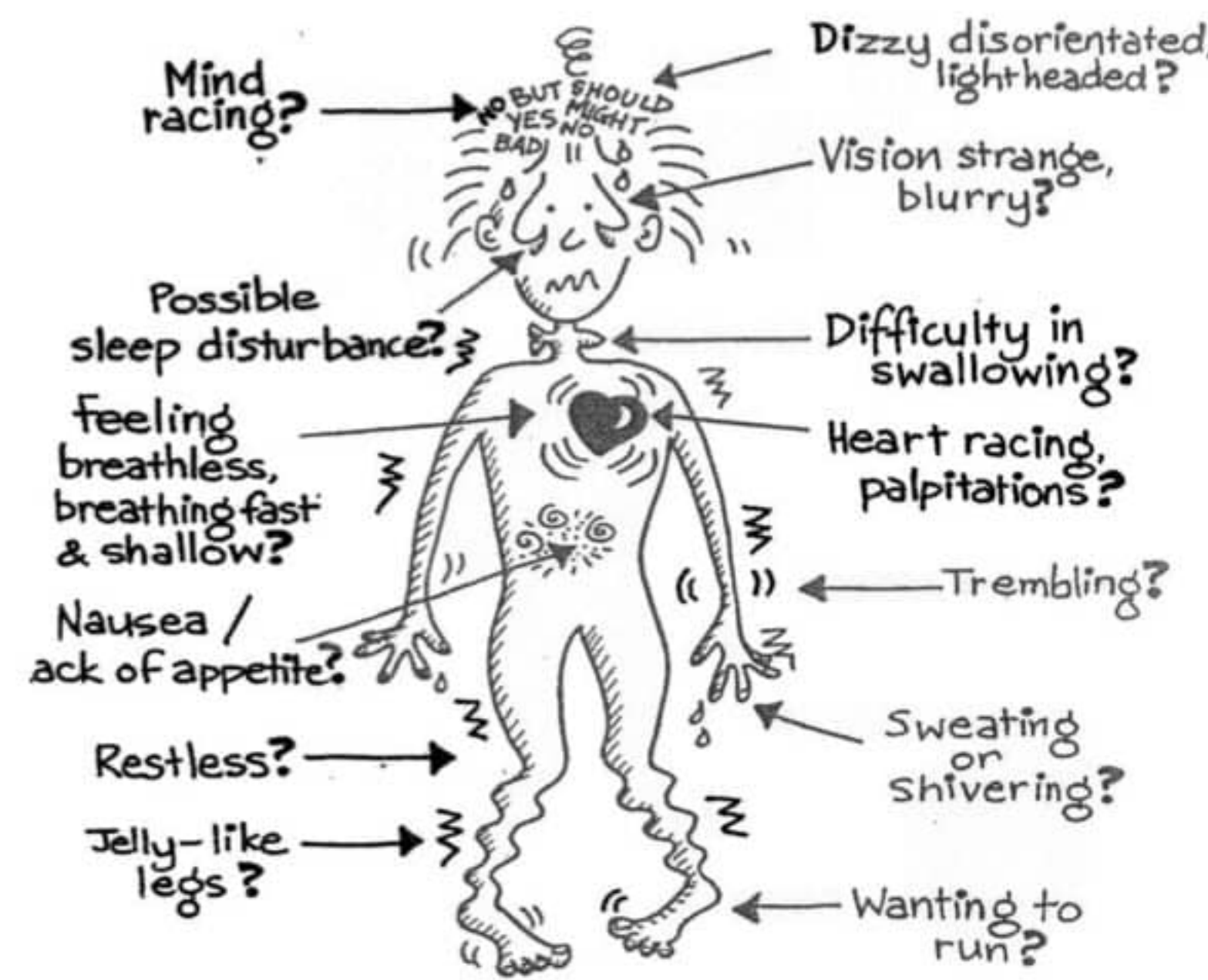
Risicofactoren voor aanhoudende lichamelijke klachten in de algemene populatie: een systematische review van cohortstudies.

Willeke M. Kitselaar,^{1,2} Rosalie van der Vaart,¹
Johanna Perschl,¹ Mattijs E. Numans,² Andrea W.M. Evers¹

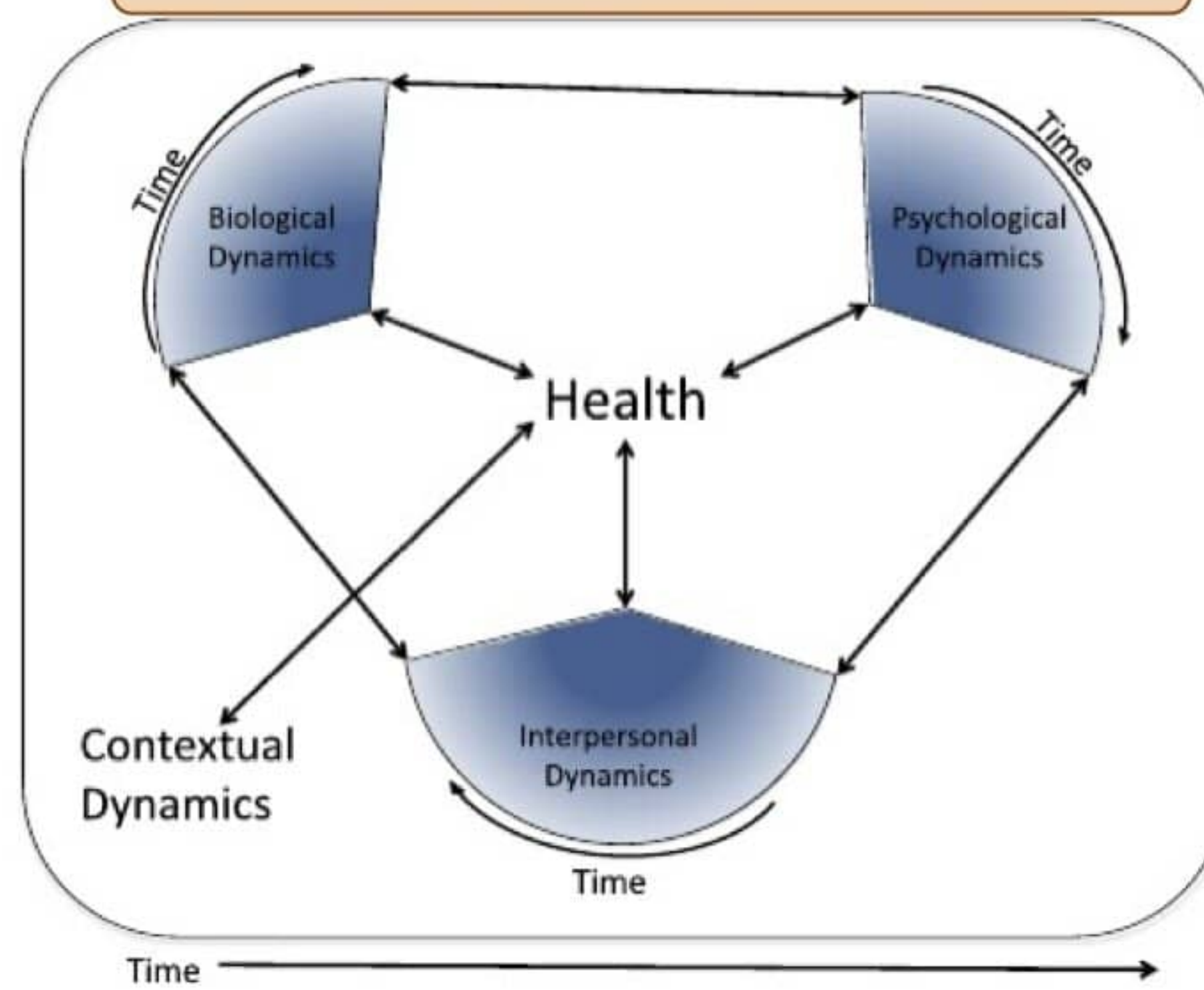
¹Health, Medical and Neuropsychology Unit, Leiden University, the Netherlands,
²Department of Public Health and Primary Care, Leiden University Medical Centre, Leiden, The Netherlands

Inleiding

- Aanhoudende lichamelijke klachten (ALK) komen voor bij ca. 10% van de algemene populatie.
- Vele studies, in een breed scala aan gezondheidsdomeinen, zijn gericht op het vinden van een verklaring voor ALK.

Dynamic biopsychosocial model¹

Doel

Primair

Risicofactoren van ALK in kaart brengen.

Secundair

Gezondheidsdomeinen van risicofactoren bepalen

Methode

Systematic review

- Risicofactoren van ALK in de algemene populatie
- Cohort studies met 2 meetmomenten
- Mate van bewijs op basis van aantal studies, consistentie en studiekwaliteit
- Categorisering op basis van dynamische biopsychosociale model

Resultaten

- ❖ 112 artikelen
- ❖ 27 symptoom- en syndroomcategorieën, met primaire focus op:
  - fibromyalgie (21.3%)
  - prikkelbare darm syndroom (21.3%)
- ❖ > 250 risicofactoren:
  - 47 risicofactoren onderzocht > 2 studies
- ❖ 78.8% van studies onderzocht biologische factoren

Discussie

Risicofactoren die bijdragen aan het ontstaan van ALK zijn uiteenlopend en behoren tot verschillende gezondheidsdomeinen.

Hoewel eerder werd gedacht dat ALK voornamelijk een psychologische oorsprong had en er vooral behoefte was aan een biologische verklaring, blijkt dat een multidomein-benadering noodzakelijk is voor vroege identificatie en behandeling van ALK.

1. Lehman, David & Gruber, 2017

Risicofactoren per gezondheidsdomein

Gezondheidsdomeinen	Mate bewijs	Risicofactoren van aanhoudende lichamelijke klachten
Biologie	Sterk	Infecties, gewicht, hoofdpijn/migraine, maag-darm symptomen
	Matig	Geboortegewicht, hoog cholesterol, leverziekte, atopie, somatische symptomen, nierziekte, reumatische ziekte, (TMJ) spiergevoeligheid, klachten bewegingsapparaat, buikklachten, osteoporose, chronische pijn (algemeen), chronische co-morbide ziekte
	Zwak	Allergieën, hartfalen, dyslipidemie, lage rugpijn, maagzweer, neuropatische rug/nekklachten, vitamine D
Psychologie	Sterk	Depressie, slaapproblemen, angst, psychopathologie
	Matig	Persoonlijkheid (perfectionisme, gewetensvol, zelfdiscipline)
	Zwak	Vermoeidheid, paniekstoornis
Inter-persoonlijk	Sterk	-
	Matig	Aversie in kindertijd
	Zwak	(Ingrijpende) levensgebeurtenissen
Contextueel	Sterk	-
	Matig	Socio-economische status
	Zwak	Werkgelegenheid, sociale zekerheid
Gezondheids gedrag	Sterk	Fysieke activiteit
	Matig	Gebruik pijnmedicatie, ziektegedrag, medicatie gebruik (aantal), alcohol gebruik/misbruik, doktersbezoek
	Zwak	Opiaat gebruik, SEH bezoek, ziekenhuisopnames